

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 • tālr. (+371) 67388624 • fakss (+371) 67388634 • e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS
Rīgā

2009.gada 22.janvārī.

Nr. E03-REUD-4

Par administratīvā soda uzlikšanu

Par Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 4.panta pirmās daļas pārkāpumu, par kuru sods paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Brigita Liepiņa, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 260.panta trešo daļu, nepiedaloties sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Saluds”, juridiskā adrese: Veldres iela 5-27, Rīga, LV-1064, vienotās reģistrācijas numurs: 40003771641, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, ir izvērtējis SIA „Saluds” (turpmāk – Sabiedrība) īstenotās komercprakses, izplatot reklāmas bezmaksas reklāmas avīzē „Rīgas santīms”, atbilstību NKAL un citu normatīvo aktu prasībām.

PTAC konstatēja, ka Sabiedrība bezmaksas reklāmas avīzē „Rīgas Santīms” Nr.39 (01.10.2008.) izplata reklāmu krievu valodā: „*Plastikovie okna! Po cenam zavoda ... Akcija! Toļko do 1 oktjabrja – skidka do 8-12%*”, kā arī PTAC konstatēja, ka tāda paša satura reklāmas, mainot speciālā piedāvājuma laiku, izplatītas minētās avīzes tālāk norādītajos numuros:

- Nr.40 (8.10.2008.), Nr.41 (15.10.2008.), Nr.43 (29.10.2008.) – ar speciālā piedāvājuma laiku līdz 1.11.2008.,
- Nr.44 (5.11.2008.) – ar speciālā piedāvājuma laiku līdz 15.11.2008.

2008.gada 11.decembrī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.21-06/10010, kurā pieprasīja Sabiedrībai iesniegt rakstisku informāciju par to, kādos masu medijos, kādā apjomā un laika periodā iepriekš minētā konkrētā satura reklāmas tika izplatītas, kā arī dokumentārus pierādījumus tam, ka Sabiedrība ir piemērojusi reklāmās piedāvāto atlaidi 8-12% apmērā – iesniedzot pasūtījumu (līgumu) kopijas akcijas laikā veiktiem logu pasūtījumiem, kā arī pirms akcijas veiktiem analogu logu pasūtījumiem.

Pieprasītos pierādījumus un Sabiedrības rakstveida viedokli PTAC nav saņēmis.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC norāda:

NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka *komercprakse ir darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciālā saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*. No minētā izriet, ka konkrēto reklāmu sniegšana ir uzskatāma par komercpraksi NKAL izpratnē, jo šo reklāmu izplatīšana ir tieši saistīta ar Sabiedrības piedāvāto preču tirdzniecības veicināšanu.

NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *komercprakses īstenotājs ir ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā*. No minētā izriet, ka Sabiedrība ir uzskatāma par komercprakses īstenotāju.

NKAL 15.panta trešā daļa nosaka – *ja komercprakses īstenotājs nesniedz saskaņā ar šā panta otro daļu pieprasīto informāciju, Uzraudzības iestāde ir tiesīga uzskatīt, ka komercpraksē izmantotā informācija ir neprecīza vai nepatiesa*. Līdz ar to PTAC ir pamats uzskatīt, ka reklāmās sniegtā informācija par speciālā piedāvājuma laikā solīto atlaidi ir nepatiesa. Līdz ar to Sabiedrības īstenotā komercprakse, izplatot minētās reklāmas, atzīstama par maldinošu, jo saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija*. Saskaņā ar NKAL 4.panta otro daļu maldinoša komercprakse ir uzskatāma par negodīgu, un šā paša panta pirmajā daļā ir noteikts, ka negodīga komercprakse ir aizliegta.

NKAL 11.panta 7.punkts nosaka, ka *komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenotājs nepatiesi apgalvo, ka prece vai pakalpojums būs pieejams tikai ļoti ierobežotu laiku vai būs pieejams ar īpašiem noteikumiem tikai ļoti ierobežotu laiku, tādējādi rosinot patērētāju nekavējoties pieņemt lēmumu par līguma slēgšanu un nedodot viņam iespēju vai pietiekamu laiku pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu*.

Konkrētajā gadījumā secināms, ka patērētāju rīcību varēja ietekmēt minētajās reklāmās izteiktā speciālā piedāvājuma darbības laiks, jo patērētāji, kas bija nolēmuši iegādāties piedāvāto produktu, uzskatīja, ka pastāv laika ierobežojums tā izmantošanā. Faktiski piedāvājums tika izteikts arī pēc reklāmās norādītā laika perioda, un līgumu noslēgušās personas to iespējams nebūtu slēgušas, ja būtu saņēmušas patiesu informāciju par piedāvājuma darbības laiku. Tādējādi visās Sabiedrības izplatītajās reklāmās, izņemot reklāmu, kurā speciālā piedāvājuma darbības laiks ir līdz 15.11.2008., ir norādīts nepatiess speciālā piedāvājuma darbības laiks, tādējādi maldinot patērētājus, kuri, vadoties no Sabiedrības sniegtās informācijas, uzskatīja, ka speciālo piedāvājumu varēs izmantot tikai ļoti ierobežotu laiku.

Turklāt PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 21.¹ panta piekto daļu *attiecīgās preces vai pakalpojuma cena, kurai tiek*

noteiktas atlaides, nedrīkst mainīties vismaz mēnesi pirms cenu pazemināšanas, atlaižu vai izpārdošanas publiskas paziņošanas.

Līdz ar to patērētāji varēja pamatoti uzskatīt, ka pēc Sabiedrības reklāmās norādītā speciālā piedāvājuma beigu datuma konkrētajām precēm vismaz mēnesi cena nemainīsies, un tādējādi patērētāji tika rosināti nekavējoties pieņemt lēmumu par līguma slēgšanu par konkrētu preču iegādi.

No iepriekš konstatētā secināms, ka Sabiedrības īstenotā komercprakse, izplatot reklāmas, saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu un 11.panta 7.punktu ir uzskatāma par maldinošu, līdz ar to – par negodīgu, jo Sabiedrība tajās nepatiesi apgalvoja, ka konkrētas preces ar īpašiem noteikumiem, proti, ar atlaidēm 8-12%, būs pieejamas tikai ierobežotu laiku.

Atbilstoši NKAL 2.pantam *likuma mērķis ir nodrošināt patērētāju tiesību un ekonomisko interešu aizsardzību, aizliedzot komercprakses īstenotājiem izmantot negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem.* Tādējādi nav pieļaujams, ka īstenotā komercprakse sava negodīgā rakstura dēļ negatīvi ietekmē patērētāju ekonomisko rīcību.

Administratīvā procesa likuma 65.panta trešā daļa nosaka – *ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka administratīvais akts izdodams, bet nav noteikts tā konkrētais saturs (satura izvēles administratīvais akts), iestāde izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu.*

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka – *ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraktei atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.*

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC uzskata, ka Sabiedrībai nav lietderīgi uzlikt kādu no NKAL 15.panta astotajā daļā 1.–4.punktā paredzētajiem tiesiskajiem pienākumiem, jo komercprakses negatīvā ietekme jau ir notikusi. PTAC uzskata, ka, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, attiecībā uz Sabiedrības īstenoto komercpraksi piemērojams administratīvais sods.

Ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka „soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās

prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas” (Māris Baltais. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.).

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtotāšanās, nepieciešams Sabiedrībai piemērot administratīvo sodu.

Sabiedrība tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kurš ir paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā – *par negodīgu komercpraksi*.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *Sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem*. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi* juridiskajām personām uzliek naudas sodu līdz desmittūkstoš latiem.

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi, un šo interešu aizskārums, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtotāšanās atturošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.pantu mīkstinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu un nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.pantu pastiprinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, kā arī, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, pārkāpēja mantisko stāvokli, atbildību mīkstinājošo un pastiprinošo apstākļu neesamību, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu, Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods 200.00 Ls, kas ir uzskatāms par samērīgu, ņemot vērā izdarīto pārkāpumu.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu,

NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 2.pantu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 11.panta 7.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta pirmo daļu, trešo daļu un 15.panta astotās daļas 5.punktu,

n o l e m t s:

piemērot SIA „Saluds”,
juridiskā adrese: Veldres iela 5-27, Rīga, LV-1064,
vienotās reģistrācijas numurs: 40003771641,
naudas sodu 200.00 Ls (divi simti) apmērā.

Pieņemto lēmumu par administratīvo pārkāpumu SIA „Saluds” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stāties spēkā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase	Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase	BIC kods TREL LV22
		Konts (IBAN) LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis:		Lēmums Nr. E03-REUD-4.

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktores vietniece

(paraksts)

B.Liepiņa

IZRAKSTS PAREIZS